

KARTA KURSU

(realizowanego w module specjalnościowym)

Nazwa	Organizacja i metodyka pracy społeczno-opiekuńczej
Nazwa w j. ang.	Organization and methodology of social and caring work

Koordynator	Dr Magdalena Lubińska-Bogacka	Zespół dydaktyczny
		Dr Ewa Śliwa Dr Magdalena Lubińska-Bogacka,
Punkcja ECTS*	3	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z zadaniami strukturą i funkcjonowaniem systemu społeczno-wychowawczego w opiece nad dzieckiem. Poznanie organizacji , warsztatu pracy pedagoga (w różnych instytucjach), pedagoga opiekuńczego, wychowawcy klasy, grupy wychowawczej w placówkach, wychowawcy świetlicy, animatora kultury, koordynatora pieczy zastępczej, asystenta rodziny Kształtowanie umiejętności planowania pracy opiekuńczo-wychowawczej, doboru odpowiednich metod i form pracy, środków dydaktycznych, umiejętności korzystania z narzędzi diagnostycznych a także nabycie umiejętności współpracy z różnymi instytucjami wspomagającymi rodzinę i dziecko w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych. Opanowanie umiejętności opracowania konspektów do zajęć profilaktyczno-wychowawczych, korekcyjno-kompensacyjnych, indywidualnych planów pracy z dzieckiem, IPPWT, PPIzIDZ, IPPOW, IPUW. Pisanie diagnoz pedagogicznych Doskonalenie umiejętności rozwiązywania problemów w określonych sytuacjach procesu opiekuńczo-wychowawczego poprzez stosowanie odpowiednich metod i form pracy indywidualnej i grupowej.

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Wiedza	W01, Posiada pogłębioną wiedzę na temat metodyki, norm, procedur wykonywanych w różnych obszarach działalności pedagogicznej i pomocowej W02, Zna w sposób pogłębiony struktury społeczne i instytucje życia społecznego oraz zachodzące między nimi relacje. W03 Ma wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucjach życia społecznego oraz zachodzących między nimi relacjach.	W01 W06 W06

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
Umiejętności	U01, Posługuje się terminologią używaną w pedagogice i dyscyplinach pokrewnych oraz poprawnie uzasadnia jej stosowanie. U02, Korzysta z wiedzy o różnych rodzajach struktur i instytucjach życia społecznego. Tłumaczy i ocenia zachodzące między nimi relacje i dobiera sposoby skutecznego komunikowania się. U03, Wykorzystuje wiedzę z zakresu subdyscyplin pedagogicznych w podejmowanych aktywnościach.	U03 U04 U05

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
Kompetencje społeczne	K01, Potrafi zachowywać się w sposób profesjonalny, jest zdolny do refleksji etycznej i przestrzegania zasad etyki zawodowej. K02 Jest zdolny do pracy indywidualnej i grupowej. Potrafi wyznaczać i realizować cele. K03, Wykazuje umiejętności komunikowania się w sposób tradycyjny oraz za pomocą nowoczesnych technologii. Jest gotowy do pogłębiania umiejętności komunikacyjnych	K01 K02 K01

Organizacja														
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach												
		A		K		L		S		P		E		
Liczba godzin	15			15					30				X	
60														

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład, z prezentacją multimedialną, filmy edukacyjne z zakresu metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej.
 Ćwiczenia: dyskusja, rozmowa – wymiana poglądów, dzielenie się doświadczeniami, wspólna praca nad problemem, „burza mózgów”, której celem jest stworzenie listy pomysłów na rozwiązywanie określonego problemu, praca w małych grupach, zajęcia terenowe a ponadto omawianie zagadnień teoretycznych, dyskusja dydaktyczna, prezentacja multimedialna, (metody pracy studentów w ramach pokazowych zajęć wychowawczych, np. drama, dyskusja, symulacja, pokaz, gry dydaktyczne), praca laboratoryjna, gry dydaktyczne.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Recenzja I
W01		x		x	x	x	x	x			X		
W02		x		x	x	x	x	x			X		
W03		x		x	x	x	x	x			X		
U01		x		x	x	x	x	x			X		
U02		x		x	x	x	x	x			X		
U03		x		x	x	x	x	x			X		
K01		x		x	x		x						
K02		x		x	x		x						
K03		x		x	x		x	x					

Kryteria oceny	<p>Studenci są oceniani w sposób ciągły na podstawie uczestnictwa i aktywności na zajęciach oraz realizacji opracowania na wybrany temat. Dodatkowymi kryteriami oceny są: terminowość, kreatywność podczas zajęć, wykonania zadań oraz dostosowanie się do wymagań dotyczących sposobu ich wykonania, określonych przez prowadzącego zajęcia.</p> <p>Metody kształtujące dla oceny ciągłej to:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bieżąca ocena i ewentualna korekta realizacji zadań wykonywanych w trakcie ćwiczeń - dyskusja oceniająca po wykonaniu wszystkich zadań przez studentów - sporządzenie teczki metodycznej - znajomość literatury przedmiotu, obecność na zajęciach, udział w dyskusji. - egzamin w formie ustnej.
----------------	--

Uwagi	
-------	--

Treści merytoryczne:

Wykłady: treści wykładów:

Podstawowymi założeniami instytucjonalnej opieki i wychowania dzieci i młodzieży. Modele systemów wsparcia dla dzieci i rodziny. Omówienie podstawowych pojęć metodyki pracy opiekuńczo-wychowawczej między innymi: (Opieka, pomoc, profilaktyka, kompensacja, reedukacja, rehabilitacja, rewalidacja, metodyka, resocjalizacja, potrzeba, sieroctwo, adopcja, diagnoza, ratownictwo, socjalizacja, empatia, błędy wychowawcze rodziców, błędy wychowawcze opiekunów i nauczycieli)

Metodyka pracy wychowawczej, wsparcia i opieki w instytucjach opiekuńczych i instytucjach interwencyjnych i socjalnych, w których na stanowiskach pracują pedagodzy. Praca opiekuńczo-wychowawcza w rodzinnych formach opieki zastępczej i placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego. Praca opiekuńczo-wychowawcza w instytucjonalnych formach opieki zastępczej. Warsztat pracy pedagoga w instytucjonalnym systemie opieki nad matką i dzieckiem. Opiekuńcze funkcje szkoły i zasady pracy opiekuńczej szkoły.

Ćwiczenia

Metodyczne przygotowanie do poszczególnych instytucji i placówek opiekuńczo-wychowawczych, pisanie konspektów, programów wychowawczych, planów pracy, diagnoz pedagogicznych, przygotowanie inscenizacji, różnego rodzaju zajęć do poszczególnych placówek, zajęć tanecznych, z biblioterapii, dramy, zajęć reedukacyjnych, integrujących grupę wychowawczą, przeprowadzenie rozmowy z dzieckiem, rodzicem, Zastosowanie metody mediacji wychowawczej w grupie- symulacje. Zajęcia P (praktyczne) odbywają się w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Wykaz literatury podstawowej

Braģiel J. i Badora S. Formy opieki i Wychowania i wsparcia , wyd. Uniwersytet Opolski 2009
Gajewska G. Metodyka opiekuńczo-wychowawcza, wyd. „Gaja” Zielona Góra 2011
Gajewska G. Pedagogika opiekuńcza i jej metodyka, wyd. Gaja: , Zielona góra 2013
Gajewska G. Teoretyczno-metodyczne podstawy opiekuńczo-wychowawczej w świetlicy-scenariusze zajęć, wyd. „Gaja” zielona Góra 2015
Doliński A. Reoretyczno0metodyczne aspekty warsztatu pedagoga. Scenariusze zajęć metodycznych, Zielona góra, 2012,
Doliński A. Gajewska G. ,Teoretycznometodyczne aspekty wychowania. Scenariusze zajęć wychowawczych, Zielona Góra, 2008
Sowiśło M., Dla dobra dziecka. O warsztacie pracy nauczyciela – wychowawcy, Impuls, Kraków, 2014

Wykaz literatury uzupełniającej

Andrzejewski M. Ochrona praw dziecka w rodzinie dysfunkcyjnej : (dziecko, rodzina, państwo, Uniwersytet Rzeszowski, 2014
Anglin J.P., 2004, Discovering What Makes a Well –enough Functioning Residential Group Care Setting for Children and Youth: Constructing a Theoretical Framework and Responding to Critiques of Groundet Theory Method, {w} Residential Care. Horizons for the New Century, eds. H. G. Erikson, T. Tjelfaat., 2004
Anglin J. P. Pain, Normality and the Struggle for Congruence: Reinterpreting Residential Care for Children and Youth, New York, 2009
Lubińska-Bogacka M. Realizacja programów profilaktyczno-wychowawczych w szkołach. W Muchacka B. Szkoła w nauce i praktyce edukacyjnej, wyd. Impuls Kraków 2006
Borowski R., Wysocki D., Instytucje wychowania resocjalizującego. Płock 2001, Wyd. Nauk. Novum.
Lubińska- Bogacka M. Metody pracy z dzieckiem zaburzonym w placówkach opiekuńczo-wychowawczych {W}: Sztuka wychowania, wielowymiarowość, wyzwania i perspektywy pedagogiki / red. nauk. Henryk Noga Nowy Sącz : PWSZ, 2012
Lubińska-Bogacka M , Młodzież na rozdrożu w Edukacja. Studia, Badania, Innowacje. - 2010, nr 3, s. 99-105
Pilch T.(red.) (2008), Encyklopedia Pedagogiczna XXI, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa – wybrane pojęcia
Okoń W., (2007), Nowy Słownik Pedagogiczny, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa – wybrane pojęcia
Winiarski M., (2008), Geneza i rozwój pedagogiki opiekuńczej (w:) Jundził E., Pawłowska R. (red.), Małgorzata B., (2001), Etapy formowania się działalności opiekuńczej na przestrzeni dziejów (w:) Biedroń M., Prokosz M., (red.), Teoretyczne i praktyczne aspekty współczesnej pedagogiki opiekuńczej, Wyd. Adam Marszałek, Toruń
Biedroń M.,(2001), Realizacja funkcji opiekuńczej w normalnych rodzinach wielkomiejskich – ujęcie modelowe (w:) Biedroń M., Prokosz M., (red.), Teoretyczne i praktyczne aspekty współczesnej pedagogiki opiekuńczej, Wyd. Adam Marszałek, Toruń
Gajewska G.,(2009), Pedagogika opiekuńcza Elementy Metodyki, Gaja, Zielona Góra

Sowisło M., (2008), Dla dobra dziecka. O warsztacie pracy nauczyciela – wychowawcy, Impuls, Kraków, rozdział: Planowanie pracy opiekuńczo – wychowawcze

Sałasieński M., Badziukiwiecz B., (2003), Vademecum pedagoga szkolnego, WSiP, Warszawa

Kantowicz E., (2001), Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Wyd UW-M, Olsztyn, rozdz. 4 Metodyka działania w obszarze pracy socjalnej, s.88-132

Węglarz A., Metody aktywizujące uczniów, www dokument , (dostępny u prowadzącej zajęcia) <http://www.awans.net/strony/dydaktyka/weglarz/weglarz2.html>

Całusińska M., Malinowski W., Trening umiejętności wychowawczych, GWP, Sopot 2012

Pedagogika opiekuńcza przeszłość – teraźniejszość – przyszłość, Harmonia, Gdańsk

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	10
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	10+20
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	10
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	5
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	15
	Przygotowanie do egzaminu	20
Ogółem bilans czasu pracy		90
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3